

GLOBALIZAREA CONTABILITĂȚII ÎN CONDIȚIILE UTILIZĂRII TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIONALE

Lect. univ. drd. Valentin RADU - Universitatea „Valahia” din Târgoviște, e-mail: vradu@valahia.ro

Lect. univ. drd. Mariana RADU - Universitatea „Valahia” din Târgoviște, e-mail: meryradu@yahoo.com

Rezumat:

Le développement des systèmes informatiques comptables, premièrement, a été limité à l'informatisation des procédures comptables sans de la production leurs modification essentielle. Cet développement a permet obtenir des avantages considérables en ce qui concerné vitesse de préparation et la correction de cette préparation, la réduction des coûts, mais elle n'a produit pas aucune mutation des réglés et mécanismes comptables.

1. Impactului TI asupra domeniului contabilității

Progresele înregistrate în domeniul TI, impactul pe care acestea îl au asupra diferitelor domenii de activitate, perioada lungă scursă de la începuturile informatizării contabilității și experiența acumulată în domeniu ne determină să formulăm o întrebare : Este momentul să se încerce adaptarea contabilității la TI, la informatică în special, să se pună în discuție întregul sistem contabil, inclusiv metoda contabilă?

În prezent, relația dintre contabilitate și informatică a fost una de influențare într-un singur sens: informatica s-a adaptat la contabilitate. Dezvoltarea sistemelor informatice contabile s-a limitat la informatizarea procedurilor contabile, fără să se producă vreo modificare a lor, sau oricum vreuna esențială. Acest fapt a permis obținerea de avantaje considerabile în ce privește viteza de prelucrare și corectitudinea prelucrărilor, diminuarea costurilor dar s-a limitat aici, fără a crea nici o mutație n ceea ce privește regulile și mecanismele contabile.

Pierre Lassègue afirma că „informatica va determina o transformare totală a contabilității, nu doar pentru că procedura sa va fi modificată, ci pentru că ea va înceta să mai fie o funcție autonomă a întreprinderii, pentru a fi integrată într-un sistem general de prelucrare a informațiilor”.¹

Contabilitatea, obiectivele, principiile, normele și metodele sale nu sunt imuabile², ele avându-și sursa în mediul economic, politic și social aflat într-o perpetuă evoluție, puternic influențat astăzi de tehnologiile informaționale.

Demersul analizei impactului TI asupra domeniului contabilității trebuie să pornească de la rolul contabilității, contabilitatea nefiind un scop în sine. Ea poate fi considerată un „instrument” pentru satisfacerea cerințelor utilizatorilor în luarea celor mai bune decizii și de a ajunge la cea mai bună alocare a resurselor. Direcțiile de dezvoltare a contabilității derivă din studiul obiectivului contabilității și presupune analiza principiilor, normelor, metodelor și procedurilor contabile ce duc la atingerea obiectivului propus.

Pe alt plan, studiul tendințelor în contabilitate poate fi abordat în contextul evoluției sistemelor informaționale, urmărindu-se trei aspecte³:

¹ Lassègue, P., Gestion de l'entreprise et comptabilité, ediția a 11-a, Dalloz, Paris, 1994. p.84

² Feleagă, N., Îmblânzirea junglei contabilității, Editura Economică, București, 1996, p.17

³ Colasse, B., Contabilitate generală, ediția a 4-a, traducere, Editura Moldova, Iași, 1995, p. 414

- contabilitatea ca instrumente de descriere și modelare a întreprinderii, calitate repusă în discuție în mod constant de evoluția întreprinderii și a mediului său economic, social și tehnologic. În acest sens, trebuie identificate direcțiile de evoluție ce se manifestă în cadrul întreprinderii moderne și a lumii afacerilor în general;

- contabilitatea ca sistem de prelucrare a informațiilor necesare acestei modelări, aflată în strânsă legătură cu TI și mai ales cu informatica. Asociația Americană de Contabilitate (American Accounting Association) consideră contabilitatea ca un sistem informațional, deoarece înglobează atât aspectele generale ale teoriei informației, cât și aspectele teoriei generale a sistemelor⁴. Prin urmare, este necesară o analiză a tehnologiilor informaționale susceptibile de a aduce performanțe în sistemele informatice financiar-contabil;

- contabilitatea ca practică socială într-o rețea de restricții reglementate mai mult sau mai puțin stricte, avându-se în vedere natura și intensitatea consensului care există între organizație, contabili și utilizatori.

2. Considerații privind informatizarea lucrărilor contabile

Din analiza generală rezultă că problemele generate de activitatea economică implică mari cantități de cunoștințe dificil de structurat și abstractizat fapt ce impune tratarea acestor probleme într-o manieră constant sistemică cu procesarea automată a datelor ce conduce la aflarea spațiului soluțiilor posibile.

Obiectivele informatizării activității societății sunt următoarele:

- perfecționarea sistemului informațional existent;
- creșterea vitezei de reacție a structurilor de conducere, a eficienței actului de conducere și reducerea ciclului de informare;
- realizarea unor performanțe superioare ale tehnicii existente și care se asimilează;
- creșterea eficienței structurilor de conducere din societate;
- susținerea sistemului informatic de o infrastructură corespunzătoare pentru transmiterea automată a datelor (rețele de calculatoare, intranetul);
- informatizarea relațiilor informaționale ale unității economice cu celelalte unități economice, organizații sau instituții ale statului;
- creșterea calității și productivității în activitățile de cercetare, producție, etc.;
- sistemul informatic se proiectează flexibil și adaptabil la modificările în structura organizatorică a societății;
- în toate situațiile în care este posibil se adoptă standardele specifice pe societate;
- în procesul de prelucrare, testare și transmitere a datelor se asigură protecția informațiilor în concordanță cu specificul și natura lor.

Un subsistem informatic contabil are la bază principiul introducerii unice a datelor și a prelucrărilor multiple ale acestora în concordanță cu specificul activității de contabilitate, este structurat pe activități, subactivități și operații specifice și este integrat în sistemul informatic decizional al societății.

Subsistemul informatic contabil trebuie să conducă la conceptul de sistem informatic integrat sau total. Fizic prelucrarea integrată se asigură prin rețeaua de calculatoare care prelucrează o colecție unică de date sub multiple variante de prelucrare în raport cu funcțiile îndeplinite de unitățile funcționale și de cerințele conducerii acestora. Din punct de vedere logic prelucrarea integrată este subordonată specificului activităților societății prin intermediul unor colecții locale de date (baze locale de date) sau colecții distribuite (baze distribuite de date).

---

⁴ Wilkison, J. W., Accounting and information systems, John Wiley & Sons Inc., New York, 1991, p. 14

De altfel, subsistemul informatic contabil corespunde proceselor informaționale specifice activității contabile a căror complexitate conduce la structurarea lor în componente intercorelate logic: unități funcționale (aplicații), unități de prelucrare (proceduri), module (subproceduri).

Principalele căi prin care se pot îndeplini obiectivele activității de informatizare a activității societății sunt următoarele:

- adaptarea sistemului informațional existent la cerințele utilizării mijloacelor informatice prin raționalizarea circuitelor informaționale;

- precizarea sistemului de indicatori necesari pentru analiza activității și a rezultatelor în vederea luării deciziilor;

- crearea unui sistem unitar de evidență având la bază documente tipizate;

- modificarea unor metodologii de lucru a.î. să se asigure valorificarea avantajelor potențiale ale metodelor și mijloacelor informatice;

- creșterea capacității de evaluare prognozare a situației pe piață, prin introducerea mijloacelor tehnice și a metodelor matematice care să permită modelarea acțiunilor și situațiilor posibile;

- realizarea și exploatarea subsistemelor informatice ale principalelor domenii de activitate din societate;

- realizarea și exploatarea subsistemelor informatice ale structurii organizatorice pentru conducerea și executarea activităților curente;

- constituirea sistemului pentru schimbul automatizat de date în cadrul societății care să asigure transmiterea oportună și într-o formă adecvată a datelor și informațiilor și valorificarea imediată a unor informații sintetice în timp real;

- introducerea sistemelor de calcul electronic pentru asistarea proceselor de producție, proiectare și lansare în fabricație a produselor;

- informatizarea activității curente de birou;

- obiectivele activității de informatizare se realizează cu respectarea următoarelor principii:

- activitatea de informatizare a activității se desfășoară într-o concepție unitară pe ansamblul societății;

- informatizarea sistemului de conducere ierarhic se face coerent și unitar, asigurându-se schimbul de informații între structurile organizatorice pe verticală și orizontală în conformitate cu prevederile actelor normative și regulamentelor în vigoare.

3. Externalizarea funcției contabile

Dezvoltarea informaticii și utilizarea acesteia în contabilitate a condus la reducerea timpului de lucru afectat funcției contabile tradiționale. Mai mult, funcția contabilă poate fi preluată de un cabinet contabil specializat, cu calități manageriale și antreprenoriale. Altfel spus, funcția contabilă poate fi „externalizată”.

Fără a intra în detalii, remarcăm câteva avantaje și dezavantaje pentru întreprinderea client legate de externalizarea funcției contabile:

a) **avantaje:**

- din punct de vedere *profesional* apare certitudinea că evidența contabilă este condusă respectând legea și noile reglementări în materie contabilă;
- din punct de vedere *financiar* externalizarea funcției contabile permite transferarea cheltuielilor, fixe aferente, serviciului de contabilitate în cheltuieli variabile. Apar și unele economii de cheltuieli evitând plata orelor suplimentare și a altor cheltuieli de întreținere și funcționare a tehnicii de calcul;
- din punct de vedere *material* se fac economii substanțiale evitând cumpărarea de ordinatoare, imprimante, programe informatice etc.;

- din punct de vedere *strategic* întreprinderea își poate concentra atenția sper activitatea de bază și asupra imaginii performanțelor sale.

b) dezavantaje

- pierderea aparentă a uneia dintre funcțiile de bază manageriale – funcția de control;
- apariția suspiciunilor în ce privește confidențialitatea informațiilor.

Adoptarea unor norme internaționale în contabilitate poate deschide foarte larg poarta schimbului de informații între întreprinderile din toată lumea.

Utilizând mijloacele tehnice actuale oferite de internet, întreprinderea intră în circuitul mondial, capătă o viziune multidimensională .

Oriunde ne-am afla ca specialiști în domeniu, sau oricărui cabinet contabil am încredința lucrările de contabilitate a întreprinderii putem spre exemplu determina:

- costul produselor, grupelor de produse sau prestări de servicii etc.;
- costul unor elemente din structura întreprinderii: centre de responsabilitate, departament, etc.;
- costul unei activități;
- costul funcției economice;
- costul unei zone geografice sau filiale.

De asemenea, în aceleași condiții ne putem documenta privind:

- identitatea unei întreprinderi;
- informații complementare cu caracter legal sau financiar;
- informații complementare din presa financiară.

Teletransmisia permite operarea la distanță spre exemplu:

- plata TVA;
- plata taxelor profesionale;
- plata facturilor;
- semnătura electronică.

Tendențele manifestate în domeniul contabilității se răsfrâng asupra sistemului informațional al întreprinderii, iar direcțiile de dezvoltare ale sistemelor informaționale provoacă implicații asupra contabilității.

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitriu, F. *Sistemul informațional contabil în întreprinderea modernă. Ed. Tiparul Iasi, 2001*
2. Duțescu, A. *Informația contabilă și piețele de capital, Ed. Economica, București, 2000*
3. Feleagă, N. *Îmblânzirea junglei contabilității, Ed. Economica, București, 1996*
4. Ionașcu, I. *Globalizarea piețelor financiare și normalizarea contabilă internațională, Gestiunea și contabilitatea firmei nr.8/2001, pag. 58 – 64 .*
5. Malciu, L. *Cererea și oferta de informații contabile, Ed. Economica, București, 1998*
6. Oprea, D. *Premisele și consecințele informatizării contabilității, Ed. Graphix, Iași, 1994*
7. Oprea, D.,
Airinei, D.
Fotache, M.
8. Pricop, M. *„Globalizarea și strategia firmei”, Ed. Economica, București*
Tantau, A.
9. *** *www.globalizarea.com*